

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในยุคประชาคมอาเซียนและยุคแห่งโลกออนไลน์ทำให้เกิดการพัฒนา การเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ มากมาย ทั้งทางด้านสังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรม สะท้อนและส่งผลสู่การเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรม สภาพชีวิตความเป็นอยู่ ตลอดจนการติดต่อสื่อสารที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างเห็นได้ชัดเจน เมื่อสิ่งต่างๆ เปลี่ยนไปธรรมชาติของมนุษย์เองก็ย่อมต้องปรับตัวเองให้เข้ากับยุคสมัย วัยรุ่นเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม ซึ่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว จะมีผลต่อความสัมพันธ์ระหว่างวัยรุ่นด้วยกันเองและบุคคลรอบข้าง หากมีการดูแลเอาใจใส่ใกล้ชิดจะช่วยให้วัยรุ่นสามารถปรับตัว ได้อย่างเหมาะสมแต่ในทางกลับกัน หากวัยรุ่นไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิดอาจนำไปสู่ปัญหาต่าง ๆ บนพื้นฐานความอยากรู้ อยากลอง การเลียนแบบพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ซึ่งปัญหาที่ทวีความรุนแรงมากขึ้นเรื่อย ๆ เกิดจากพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น โดยเฉพาะปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรเป็นปัญหาที่มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นในกลุ่มเด็กนักเรียนในประเทศไทย (วัชรภรณ์ บัตรเจริญ และคณะ, 2555)

องค์การอนามัยโลก (1999) ได้กำหนดไว้ว่า วัยที่สมควรมีเพศสัมพันธ์ คือ ควรมีอายุ 20 ปีขึ้นไป แต่มีรายงานว่า การมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกของวัยรุ่นชายและหญิงเริ่มเมื่ออายุเฉลี่ยประมาณ 13 ปี โดยอายุน้อยสุดที่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกอายุเพียง 7 ปี (สำนักกระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค, 2554) ส่งผลกระทบที่ตามมา ได้แก่ การตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร การเกิดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และโรคเอดส์ ก่อให้เกิดผลกระทบต่อตนเองครอบครัวสังคมและประเทศชาติ

ปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น ไทยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง สำนักกระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค (2559) ได้ทำการสำรวจร้อยละของนักเรียนที่เคยมีเพศสัมพันธ์ในนักเรียนชั้น ม.5 และนักเรียนปวช.ชั้นปีที่ 2 พบว่า ในปี 2559 นักเรียนหญิงชั้น ม.5 เคยมีเพศสัมพันธ์เพิ่มขึ้นจากปี 2554 คือ จากร้อยละ 16.4 เป็นร้อยละ 18.7 เช่นเดียวกับนักเรียน ปวช.ชั้นปีที่ 2 ที่เคยมีเพศสัมพันธ์ เพิ่มขึ้นจาก

ร้อยละ 41.6 ในปี 2554 เป็นร้อยละ 44.9 ในปี 2559 และจากรายงานสถิติการคลอดของแม่วัยรุ่นในประเทศไทย โดยสำนักอนามัยการเจริญพันธุ์ (2560) พบว่าวัยรุ่นอายุต่ำกว่า 20 ปี คลอดบุตรเพิ่มขึ้นจากประมาณ 90,000 คน ในปี 2543 เป็น 104,289 คน ในปี 2558 ในจำนวนนี้เป็น การคลอดบุตรโดยวัยรุ่นที่มีอายุต่ำกว่า 15 ปี จำนวน 2,988 คน โดยในปี พ.ศ. 2556 อัตราคลอดในวัยรุ่น อายุ 10-14 ปี เท่ากับ 1.7 และอัตราการคลอดในวัยรุ่นอายุ 15-19 ปี เท่ากับ 51.2 อัตราการคลอดของหญิงอายุ 15-19 ปี พ.ศ. 2559 (สำนักอนามัยการเจริญพันธุ์, 2560) พบว่าจังหวัดชลบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดระยอง และจังหวัดนครนายก เป็น 4 จังหวัดที่มีอัตราการคลอดบุตรเท่ากับ 60.0-65.3 ต่อวัยรุ่นหญิง 15-19 ปี 1000 คน จำนวนการคลอดบุตรเฉลี่ยต่อวันของหญิงกลุ่มอายุ 15-19 ปี เท่ากับ 252 คน และในกลุ่มหญิง 10-14 ปี เท่ากับ 8 คนต่อวัน ร้อยละของการคลอดซ้ำในวัยรุ่นจำแนกตามกลุ่มอายุ ปี 2559 พบว่าในกลุ่มอายุ 10-14 ปี ไม่มีการคลอดซ้ำ กลุ่มอายุ 10-19 ปี คลอดซ้ำร้อยละ 11.9 และกลุ่มอายุ 15-19 ปี คลอดซ้ำร้อยละ 12.2 ผลกระทบจากการตั้งครรภ์ทำให้เกิดปัญหาหลายด้านทั้งด้าน ร่างกาย จิตใจ และสังคม สำหรับผลกระทบจากการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นทางด้านร่างกายของมารดาและทารกนั้น ในบางรายงานพบว่ามีความเสี่ยงจากการตั้งครรภ์สูง เช่น การคลอดก่อนกำหนด ถุงน้ำคร่ำแตกก่อนกำหนด ครรภ์เป็นพิษ อัตราตายและทุพพลภาพจากการตั้งครรภ์ การคลอดและการแท้งมีมากกว่าการตั้งครรภ์ในวัยผู้ใหญ่ (ปัญญา สนั่นพานิชกุล และยศพล เหลืองโสมนภา, 2556)

จังหวัดตากมีอัตราการคลอดของหญิงอายุ 15-19 ปี อยู่ในอันดับ 6 ของประเทศ คิดเป็น 58.1 ต่อวัยรุ่นหญิง 15-19 ปี ข้อมูลจากที่ทำการปกครองจังหวัดแยกราชอาณาจักร ปี 2555 พบอัตราการคลอดบุตรของวัยรุ่นจังหวัดตาก อำเภอแม่สอดพบมีอัตราการคลอดบุตรของวัยรุ่น เป็นอันดับ 2 คิดเป็น 106.58 ต่อพันประชากร รองจากอำเภอท่าสองยาง รายงานการคลอดจาก รพ.แม่สอด ปี 2557 พบมีจำนวนการคลอดบุตรของวัยรุ่น 110 ราย คิดเป็น 26.28 ต่อพันประชากร ซึ่งสูงกว่าเป้าหมายขององค์การอนามัยโลกที่กำหนดไว้ไม่เกินร้อยละ 10 (สำนักงานพัฒนาระบบข้อมูลข่าวสารสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข, 2552) ข้อมูลจากสรุปผลโครงการอบรมส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์และโรคเอดส์ในสถานศึกษา จากกลุ่มงานสุขศึกษา โรงพยาบาลแห่งหนึ่งในจังหวัดตาก ปี 2557 ซึ่งได้สำรวจพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ และประสบการณ์ทางเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น นักเรียนทั้งหมดจำนวน 254 คน แบ่งเป็นเพศชาย ร้อยละ 51.6 และเพศหญิง ร้อยละ 48 พบว่ามีนักเรียนเคยมีเพศสัมพันธ์ร้อยละ 8.27 นักเรียนชายเคยมีเพศสัมพันธ์มากกว่านักเรียนหญิง การร่วมเพศครั้งแรกพบว่าร่วมเพศกับแฟนหรือคนรักร้อยละ 66.67 และในรอบ 6 เดือนที่ผ่านมามีการร่วมเพศ ร้อยละ 52.38 อายุที่มีเพศสัมพันธ์มากที่สุด คือ อายุ 13 ปี คิดเป็นร้อยละ 47.62 นักเรียนที่เคยมีเพศสัมพันธ์ส่วน

ใหญ่ไม่สวมถุงยางอนามัย ร้อยละ 57.14 การดูหนังโป๊ วีซีดี หรือเว็บไซด์โป๊ นักเรียนส่วนใหญ่ไม่เคยดู ร้อยละ 51.97 และเคยดู ร้อยละ 48.03 และนักเรียนชายจะดูหนังโป๊มากกว่านักเรียนหญิง นักเรียนที่เคย ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์คิดเป็นร้อยละ 33.72 ส่วนการสูบบุหรี่มีนักเรียนที่เคยสูบบุหรี่ร้อยละ 18.89 และเพศชายเคยสูบบุหรี่มากกว่าเพศหญิง ปัจจุบันยังสูบบุหรี่อยู่ร้อยละ 37.5 ซึ่งข้อมูลเกี่ยวกับ พฤติกรรมทางเพศในอำเภอมีเพียงสรุปผลจาก โครงการ และกลุ่มเป้าหมายเป็นชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ไม่มีผลการศึกษานักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีเพียงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรม การตั้งครกในวัยรุ่น จากการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับพฤติกรรมที่มีเพศสัมพันธ์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา พบว่า มีปัจจัยเสี่ยงและปัจจัยป้องกันที่เกี่ยวข้องอยู่หลายปัจจัย ได้แก่ ปัจจัย เสี่ยงส่วนบุคคล ปัจจัยเสี่ยงด้านเพื่อน และปัจจัยเสี่ยงด้านครอบครัว ปัจจัยเสี่ยงส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ เป็นลักษณะที่แตกต่างกันทางด้านสรีรวิทยา และการกำหนดบทบาทของชายหญิงทางสังคม ความเชื่อ ว่าผู้หญิงที่ดีจะต้องรักษาวงศ์วงศ์วงศ์ เพศชายเป็นฝ่ายแสดงออกด้านเพศได้ และจากการศึกษาใน นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่าเพศชายมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์มากกว่าเพศหญิง จากผลการศึกษาของ XiayunZuo, Chaohua Lou, Ersheng Gao, et al (2012) ได้ศึกษาทัศนคติและ พฤติกรรมที่มีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของเพศชายและเพศหญิงพบว่า เพศชายยอมรับเรื่องการมี เพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน และมองว่าเป็นเรื่องจำเป็นมากกว่าเพศหญิง เพศหญิงที่เชื่อใจ ใจมองว่าการมี เพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานนั้นเป็นการเอาใจใส่ และเชื่อฟังฝ่ายชายก่อนการสมรส สอดคล้องกับทัศนคติ ของหญิง และชายในเมืองไทเปการดื่มแอลกอฮอล์เป็นพฤติกรรมเสี่ยงที่มักพบในวัยรุ่นชายหญิง และ ทำให้เกิดพฤติกรรมทางเพศตามมา เนื่องจากการเมาสุราจะทำให้เกิดความขี้ใจน้อย เช่นเดียวกับ การศึกษาของ วุฒิพร อิงค์ถาวรวงศ์ และคณะ (2550) ศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นหญิงใน โรงเรียนอาชีวศึกษาพบว่า การมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกตั้งแต่อายุ 12 - 19 ปี มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับคน รักโดยไม่มีการป้องกัน โรคติดต่อ หรือการตั้งครกเพื่อนมีอิทธิพลในการชักนำให้มีเพศสัมพันธ์ซึ่งมัก เกิดขึ้นหลังการดื่มแอลกอฮอล์ ส่วนใหญ่ดูเวปไซด์ วีซีดี เป็นสื่อในการกระตุ้นให้มีความรู้สึทางเพศ

ปัจจัยเสี่ยงด้านครอบครัว เรื่องความสัมพันธ์ในครอบครัว ซึ่งพนอวดี จันทนา (2547) กล่าวว่า ความสัมพันธ์ในครอบครัวเป็นลักษณะของพฤติกรรมที่สมาชิกในครอบครัวปฏิบัติต่อกัน เพื่อให้เกิด ความสุข ความพอใจ ทั้งทางด้านร่างกาย และด้านจิตใจ ซึ่งประกอบด้วย การชื่นชมคุณค่าของสมาชิก ในครอบครัว การติดต่อสื่อสารที่ดีระหว่างกัน และการยอมรับและเชื่อถือซึ่งกันและกัน ส่วน องค์ประกอบตัวอื่นนั้น ได้แก่ การมีเวลาอยู่ร่วมกัน การมีพันธะต่อความสุข ความใกล้ชิดสนิทสนม และการดูแลรับผิดชอบ อยู่ภายใต้ของความชื่นชมคุณค่าของสมาชิกในครอบครัวส่วนการมีส่วนร่วม ในสังคม อยู่ภายใต้ของการติดต่อสื่อสารที่ดีระหว่างกัน และในส่วนการมีความสามารถในการจัดการ

วิกฤตการณ์ในครอบครัว และการมีศรัทธาต่อศาสนาอยู่ภายใต้ตัวชีวิต การยอมรับและเชื่อถือซึ่งกันและกัน ครอบครัวที่มีพ่อหรือแม่เลี้ยงเดี่ยวก็เป็นปัจจัยสำคัญสำหรับพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น เมื่อวัยรุ่นอาศัยอยู่กับพ่อและแม่จะทำให้มีโอกาสมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยน้อยกว่า วัยรุ่นที่อาศัยอยู่กับพ่อหรือแม่เพียงฝ่ายเดียว (WHO, 2005) ซึ่งการได้อยู่ร่วมกันกับผู้ปกครองหรือไม่นั้นก็ส่งผลต่อถึงปัจจัยเสี่ยงด้านเพื่อน เรื่องของการคบเพื่อน การมีเพื่อนสนิทเคยมีเพศสัมพันธ์ การไม่ได้อาศัยอยู่กับครอบครัว และการได้รับสื่อกระตุ้นอารมณ์ทางเพศ จากการศึกษาของ ดวงฤทัย พงศ์ไพฑูรย์ (2544) พบว่า วัยรุ่นส่วนใหญ่จะพูดคุยเรื่องเพศศึกษากับเพื่อนมากที่สุดซึ่งกลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลต่อความรู้ในเรื่องเพศของนักเรียนชาย โดยเฉพาะการดูภาพโป๊ และเที่ยวโสเภณี ส่วนนักเรียนหญิงรู้จากครูและเพื่อนสนิท เมื่อมีปัญหา นักเรียนชายต้องการปรึกษาเพื่อน ส่วนนักเรียนหญิงต้องการปรึกษาพ่อแม่มากกว่า (นพพร พานิชสุข, 2552) ในส่วนของปัจจัยป้องกันส่วนบุคคล ซึ่งได้แก่ การควบคุมตนเอง ความสามารถที่จะแสดงพฤติกรรมที่ตนเห็นว่าถูกต้อง เหมาะสม แล้วแสดงพฤติกรรมนั้นตามเป้าประสงค์ของตนแสดงออกมา สามารถกำหนดตนเองในด้านความคิด ความรู้สึก และการกระทำให้เป็นไปในทิศทางที่ต้องการ ไม่ย่อท้อต่อการเผชิญปัญหาหรืออุปสรรคใด ๆ โดยมีวิธีการหรือทักษะในการจัดการตนเอง (ทักษิมา เมืองใจ, 2555) ซึ่งผลการศึกษาของ Hernandez and Diclemente (1993) พบว่า การควบคุมตนเองมีผลต่อพฤติกรรมทางเพศเสี่ยงและการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่น นอกจากนั้น ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง ก็ยังเป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่สามารถป้องกันพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นได้ เพราะความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองนี้ทำให้วัยรุ่นมองตนเอง และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวเองในทางบวก ทั้งในเรื่องของการรับรู้ ความคิด ความรู้สึก หรือการยอมรับนับถือตนเอง รวมทั้งบุคคลรอบตัวทั้งในข้อดี และข้อด้อย รวมไปถึงการประเมินเพื่อตัดสินคุณค่าของตนเองว่าเป็นบุคคลที่มีความสามารถ มีความมั่นใจ เชื่อมมั่นในการคิด การตัดสินใจ แสดงออกเป็นการกระทำต่าง ๆ อย่างมีความสุข เป็นประโยชน์แก่ตนเอง และสังคม (ชนัตถณ ตะพังพินิจการ, 2549) ปัจจัยป้องกันด้านครอบครัว ซึ่งเป็นความสัมพันธ์เชิงบวกในความผูกพันกับครอบครัว การดูแลเอาใจใส่ ที่วัยรุ่นได้รับในช่วง 10 ปีแรกของชีวิต และการเลี้ยงดูในวัยที่เข้าใจชีวิตธรรมชาติของวัยรุ่นจะเป็นภูมิคุ้มกันให้วัยรุ่นสามารถพิจารณาไตร่ตรอง ช่วยตัดสินใจ เลือกลงปฏิบัติในสิ่งที่ควรส่วนปัจจัยป้องกันด้านเพื่อนคือการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมคือการเข้าร่วมทำกิจกรรมต่าง ๆ ของวัยรุ่น ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ไม่เกี่ยวกับการเรียนการสอนของโรงเรียน ทั้งในและนอกเวลาเรียนเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวกับศาสนา วัฒนธรรม และกิจกรรมอาสาสมัครบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ (ชนัตถณ ตะพังพินิจการ, 2549)

จากสถานการณ์ปัญหาและจากการทบทวนวรรณกรรมพบว่า มีปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีเพศสัมพันธ์หลากหลายด้านมาเกี่ยวข้อง ทั้งปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านเพื่อน และปัจจัยครอบครัว

ดังนั้นในการศึกษานี้จึงสนใจประกอบกับผลการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายมีค่อนข้างจำกัด ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาว่ามีปัจจัยเสี่ยงและปัจจัยป้องกันใดที่ทำนายพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดตาก เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้นำมาวางแผนงาน เพื่อแก้ไขปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรและผลกระทบอื่นๆที่จะตามมาต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดตาก

1.2.2 เพื่อศึกษาปัจจัยเสี่ยง และปัจจัยป้องกันที่ทำนายพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดตาก

1.3 คำถามในการวิจัย

1.3.1 พฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดตากเป็นอย่างไร

1.3.2 มีปัจจัยใดบ้างที่เป็นปัจจัยเสี่ยงและปัจจัยป้องกันที่ทำนายพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดตาก

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์และค้นหาปัจจัยเสี่ยง ปัจจัยป้องกันที่ทำนายการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดตาก

1.5 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนส่งเสริมป้องกันและลดความเสี่ยงของพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดตาก และลดปัญหาการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.6.1 พฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ หมายถึง การที่นักเรียนเคยมีการร่วมเพศกับเพศตรงกันข้ามในขณะที่ยังเป็นนักเรียน หรือยังอยู่ในช่วงเวลาศึกษาเล่าเรียน ไม่พร้อมที่จะรับผิดชอบการกระทำของตนเอง ไม่สามารถหาเลี้ยงตัวเองได้ โดยไม่ผ่านพิธีการแต่งงานหรือจดทะเบียนสมรสอย่างถูกต้องตามกฎหมาย

1.6.2 การดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ หมายถึง การที่นักเรียนดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ชนิดต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นเครื่องดื่มชนิดที่มีความเข้มข้นน้อย เครื่องดื่มที่มีความเข้มข้นมาก ได้แก่ สเปา ฟลูมูน เบียร์ สุราต่างๆ ดื่มคนเดียว ดื่มกับเพื่อน ซึ่งสถานที่ดื่มอาจจะดื่มที่บ้าน ดื่มนอกบ้าน นอกสถานที่ ตามร้านอาหาร ตามสถานบันเทิง เริงรมย์ต่างๆ ซึ่งการดื่มในแต่ละครั้งสามารถคำนวณเป็นปริมาณได้ เช่น เป็นเป๊ก เป็นแก้ว เป็นกระป๋อง เป็นเหยือก เป็นขวดเล็ก เป็นขวดใหญ่ เป็นแบน เป็นกลมและไม่ว่าจะยังดื่มอยู่ หรือเคยดื่มแต่เลิกดื่มแล้ว

1.6.3 การสูบบุหรี่ หมายถึง การที่นักเรียนมีพฤติกรรมในการสูบบุหรี่ทั้งการสูบภายในและภายนอกโรงเรียน นับการสูบทุกครั้งไม่ว่าจะเป็นสูบมากหรือน้อย ถึงมวน ไม่ถึงมวน ไม่ว่าจะยังสูบอยู่ หรือเคยสูบแต่เลิกสูบแล้ว

1.6.4 การได้รับสื่อกระตุ้นอารมณ์ทางเพศ หมายถึง การรับข้อมูลข่าวสารทางเพศจากช่องทางต่างๆ เช่น โทรทัศน์ ซีดี วีดีโอ วีซีดี อินเทอร์เน็ต หนังสือ นิตยสารต่าง ๆ ที่มีเนื้อหาแนะนำเสนอแนะเพื่อทำให้เกิดความคิดและอารมณ์ทางเพศ

1.6.5 การมีเพื่อนสนิทเคยมีเพศสัมพันธ์ หมายถึง การมีเพื่อนสนิทที่เคยมีพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ มีการสอดใส่อวัยวะเพศชายเข้าไปในช่องคลอดของฝ่ายหญิง

1.6.6 การมีเพื่อนที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบน หมายถึง การมีเพื่อนที่มีพฤติกรรม ที่แสดงออกมาแล้ว สมาชิกในสังคมส่วนมากมองว่าไม่ควรปฏิบัติ เป็นพฤติกรรมที่ละเมิดระเบียบหรือบรรทัดฐานของ สังคมที่กำหนด เช่น มีพฤติกรรมก้าวร้าว อันธพาล ชอบโคคเรียน ชอบลักขโมย

1.6.7 ความสัมพันธ์เชิงลบในครอบครัว หมายถึง ลักษณะของพฤติกรรมที่สมาชิกในครอบครัวปฏิบัติต่อกัน จนเกิดความทุกข์ ความไม่พอใจ ทั้งทางด้านร่างกาย และด้านจิตใจ ซึ่งประกอบด้วย การไม่มีกิจกรรมร่วมกันของสมาชิกในครอบครัว การไม่มีการติดต่อสื่อสาร พูดคุย ปรึกษาหารือระหว่างกัน ไม่มีการตัดสินใจในเรื่องสำคัญ ไม่มีการแสดงออกซึ่งความรัก และความเอื้ออาทรต่อกัน ไม่ชื่นชมคุณค่าของสมาชิกในครอบครัว และการไม่ยอมรับและไม่เชื่อถือซึ่งกันและกัน

1.6.8 **ครอบครัวที่มีพ่อหรือแม่เลี้ยงเดี่ยว** หมายถึง ครอบครัวที่พ่อและแม่ไม่ได้อยู่ร่วมกัน แยกทางกัน หย่าร้างกัน ทำให้ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งต้องเลี้ยงลูกเพียงลำพัง

1.6.9 **ประวัติการตั้งครรภ์อายุน้อยของมารดา** หมายถึง ครอบครัวที่มีมารดาเคยตั้งครรภ์อายุน้อยกว่า 20 ปี

1.6.10 **การไม่ได้อาศัยอยู่กับครอบครัว** หมายถึง การเช่าหอพัก อพาร์ทเมนต์ อยู่ตามลำพัง โดยไม่มีบิดามารดาหรือปกครอง ทำให้ไม่สามารถสอดส่องดูแลพฤติกรรมได้

1.6.11 **ประวัติความเจ็บป่วยด้วยปัญหาสุขภาพจิตของครอบครัว** หมายถึง มีคนในครอบครัวที่อาศัยอยู่ในบ้านเดียวกันมีปัญหาสุขภาพจิต ซึ่งรวมถึงโรคทางจิตเวชที่ได้รับการวินิจฉัยจากแพทย์ การมีภาวะซึมเศร้า มีประวัติเคยฆ่าตัวตาย

1.6.12 **การควบคุมตนเอง** หมายถึง การยับยั้งตนเองต่อการแสดงออกทางเพศทั้งขณะอยู่ในที่ลับตาแบบสองต่อสอง อยู่ในที่โล่งแจ้ง การโอบกอดและการจูบ การสำเร็จความใคร่ให้ตนเองและผู้อื่น การมีเพศสัมพันธ์กับเพศตรงข้าม

1.6.13 **ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง** หมายถึง ความรู้สึกนึกคิด หรือเรื่องการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเองในเรื่องการพอใจไม่พอใจ การรักตัวเอง การยอมรับตัวเอง การรู้สึกว่าตนเองมีความสามารถและมีคุณค่า

1.6.14 **การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมของกลุ่มวัยรุ่น** หมายถึง การเข้าร่วมทำกิจกรรมต่างๆ ของวัยรุ่น ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ไม่เกี่ยวกับการเรียนการสอนของโรงเรียน ทั้งในและนอกเวลาเรียน เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวกับศาสนาและวัฒนธรรม และกิจกรรมอาสาสมัครบำเพ็ญสาธารณประโยชน์

1.6.15 **ความสัมพันธ์เชิงบวกในครอบครัว** หมายถึง ลักษณะของพฤติกรรมที่สมาชิกในครอบครัวปฏิบัติต่อกัน เพื่อให้เกิดความสุข ความพอใจ ทั้งทางด้านร่างกาย และด้านจิตใจ ซึ่งประกอบด้วย การไม่มีกิจกรรมร่วมกันของสมาชิกในครอบครัว การไม่มีการติดต่อสื่อสาร พูดคุย ปรึกษาหารือระหว่างกัน มีการตัดสินใจในเรื่องสำคัญ มีการแสดงออกซึ่งความรัก และความเอื้ออาทรต่อกัน ชื่นชมคุณค่าของสมาชิกในครอบครัว และยอมรับและเชื่อถือซึ่งกันและกัน

1.6.16 การมีตำแหน่งทางสังคมของครอบครัว หมายถึง การที่บิดาและมารดามีบทบาท หรือมีตำแหน่งทางสังคมต้องรับผิดชอบเพิ่มขึ้นจากการใช้ชีวิตประจำวันปกติ เช่น เป็นกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชน ประชาชนชาวบ้าน สมาชิกสภาเทศบาล สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล กรรมการหมู่บ้าน อสม. เป็นต้น

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved